

Disputationes Theologicae

Quatuor Tomis distinctæ: Quibus Univerſa Theologia Scholastica Clare,
Breviter & accuratè explicatur

De Deo, Et De Angelis

Martinon, Jean

Burdegalæ, 1644

Sect. 7. Corollaria ex præcedenti doctrina, & de effectibus
prædestinationis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73898)

cognitio & propositio obiecti, in quod talis approbatio tendit, adeoque ex rei natura debet ipsi præsupponi.

63. Vergebis nemum quia nostra sententia sic explicata videtur idem reipsa dicere, quod sententia aduersariorum, & tantum in modo explicandi differre. Perinde enim est quod Deus præsciens scientia media hos saluandos, & illos damnandos, si hæc seriem eligeret, & talia media illis præpararet; elegerit reipsa & præparauerit: & dicere, quod antecedenter absolute & efficaciter voluerit aliquos saluare, neglectis alijs, præ media quæ præciebat futuræ congrua, quæque in instanti posteriori rationis electurus erat vi prioris voluntatis absolute & efficacis.

Discrimen inter sententiam nostram, & aduersariorum.

Respondet magnum adhuc esse discrimen vtriusque sententia. Nam nostra tantum asserit, quod negari non potest, Deum, post sincerum desiderium saluandi omnes, cum media eligeret, præscisse quid euenturum esset, & bonum euentum approbasse, malum permisisse, non intendendo ex se hanc differentiam, sed eam libertati creaturæ relinquendo, à qua pendet vniuersum simplex & conditionata præcedens, sit vel non sit absoluta & efficax, prout ipsa voluerit vi medijs aut non vi. Adeo vt negotium nostræ prædestinationis, aut reprobationis, in manu nostra sit: & Deus de ipso nihil absolute & efficaciter sine nobis statuerit, sed tantum ex præuisione futuri penderis à nostra libertate. Ac demum Deum, licet ex seipso hanc differentiam non intendere, specialiter tamen benefecisse illis, quibus seriem profuturam esse vidit, & approbavit ex desiderio salutis ipsorum. Atque illud beneficium esse antecedens, quatenus Deus ex seipso talem seriem elegit, nulla data occasione ex parte nostra cur hanc seriem potius quam aliam eligeret. Licet quod series electa fuerit nobis profutura vel non profutura, à nobis penderis, fueritque consequens ad vsum libertatis bonum vel malum, aut ipsum inuoluens. At verò in sententia aduersariorum, Deus ex seipso statuit absolute & efficaciter de hominum salute, non præsupposito quid ex parte ipsorum futurum esset absolute. Neque ipsis differentiam salutis & dånationis permisit simpliciter, iuxta ipsorum opera bona vel mala præuisa, & vsu liberi arbitrij: sed ex se solo, vi decreti absolute, & infallibilis, atque omnino efficacis, illam constituit in ordine intentionis & electionis gratuitæ. Ex quo sequitur Deum se adegisse ad necessitatem præparandi electis, in secundo instanti rationis, media congrua vt talia: & reprobis, media incongrua: neque voluisse sincerè salutem eorum quos reiecit antecedenter: aliaque multa sequuntur incommoda & absurda, quæ deduximus disputatione præcedenti sect. 5.

64. Deus sapienter permittit abusu me-

Ceterum Deus præsciens, cum eligeret media hæc & illa ex infinita multitudine mediorum pøssibilibum, quæ æquè potuit elige-

re, præsciens, inquam, plurima eorum non profutura ob malitiam aut negligentiam creaturarum: non debuit eorum loco eligere alia quæ videbat profutura si eligeret: quia non tenetur saluare homines quacumque ratione, & quibuscumque medijs adigere, aut cogere vt salutem consequantur: ac si nolint medijs oblatis valde aptis de se & sufficientibus vri, substituere alia quibus tandem vincantur, & si opus sit cogantur tandem acquiescere. Sed pro sua benigna & suauis providentia potuit libertati creaturarum permittere, vt vterentur, aut non vterentur, prout liberè vellet. Ac satis magnæ misericordie & liberalitatis fuit, quod Diuina Maiestas infinita creaturas vilissimas ad gloriæ suæ communicationem destinauerit & inquitari: quodque ad illum finem media, de se valida omnia, & apta, præparauerit, atque in tempore obtulerit, partim secundum animum specialiorè, partim & communiter secundum cursum comunem & accommodationem causarum naturalium, quam Deus non tenetur prætergredi aut mutare, quando malitia vel negligentia creaturæ resistit medijs sufficientibus sibi oblatis: sed iure potest illud exprobrare: *Perditio tua Israel, tantummodo in me auxilium tuum.* Osee 13. v. 9.

diuina saluatis.

Dixi in fine conclusionis, Deum non esse gisse ad gloriam absolute & efficaciter ante præuisa media, vel conditiones necessarias ex parte saluandorum: Notandum enim non omnes saluari per meritum, adeoque non prædestinari omnes ex meritis præuisis: sed esse ordines saluandorum. Primus eorum est qui sine vilo merito & sine vilo actu proprio saluantur, aliena voluntate applicante remedium peccati originalis, & instrumentum iustificationis: vt paruuli decedentes post baptismum. Secundus, eorum qui saluantur non sine aliquo actu proprio & cooperatione, sed tamen sine merito: vt adulti qui iustificati per sacramentum, non sine aliquo actu proprio & dispositione, quæ non est meritoria, statimque moriuntur, priusquam tempus bene merendi habuerint. Tertius eorum qui post iustificationem exercent actus meritorios cum omnibus conditionibus ad mereendum prærequisitis: de quibus vt de nobilissimis sermo est, cum dicitur, prædestinationem fieri ex meritis præuisis. Omnibus autem commune est, vt non sit facta eorum prædestinatio nisi ex præuisione conditionis necessariæ, & boni exitus ex hac vita.

65. Non omnes saluantur per propria merita.

SECTIO VII.

Corollaria ex præcedenti doctrina de effectibus prædestinationis.

EX dictis collige primò, primam illam voluntatem diuinam de omnibus saluandis esse suspensam & conditionatam secundum

66.

66.
Voluntas
antecedens
saluandi
omnes est
suspensa &
confusa
quodam
modo.

quid, cum sit de omnibus saluandis, ita tamen vt ipsis media applicentur, & non desint conditiones quas ex parte saluandorum Deus requisit. Item esse quidem efficacem secundum quod, quatenus Deum impellit ad suppeditanda omnibus media per se apta: non tamen esse simpliciter & absolute efficacem, donec accedat prauisio vsus mediorum & conditionum: quae prauisione posita, voluntas illa suspensa prius, & conditionata, atque confusa, transit in determinatam, absolutam, & distinctam, de his numero saluandis. Hinc etiam fit, vt electio illa generalis transeat modò in electionem & dilectionem peculiarem eorum, quibus media proderunt, praeter alios qui licet prius antecedenter dilecti, & sufficienter praeventi, posita tamen prauisione, & impedimento ex parte ipsorum futuro, à gloria excluduntur absolute & efficaciter: ita vt ex hac parte implatur illa altera conditio diuinæ voluntatis primo instanti habitæ, si uentur medijs, saluabuntur: *sin minus, excludentur in aeternum à gloria.* Quæ voluntas conditionata, confusa atque suspensa, determinatam & absoluta fit, neque est inconueniens quòd voluntas diuina inadæquate supra pro alio priori rationis sit indeterminata, confusa, & suspensa: quòdque Deus, in consideratione operum, vel euentus finalis, tendat communi quodam desiderio in finem non absolute determinatum, sed determinandum secundum alia, iuxta illum loquendi modum, *Ita & vos in uineam meam, & quod iustum fuerit, dabo uobis.* Matth. 20. 8. *Qua mensura mensi fueritis, remetetur uobis.* Marci 4. Certè secundum aduersarios, voluntas diuina prius ratione terminatur ad finem, quàm ad media: & in eo signo quo terminatur ad finem, se habet confuse ad media: quia in illo signo non statuit de hoc aut illo medio eligendo, sed est indeterminata ad quoduis è pluribus eligendum, quæ electio in posteriori signo rationis fit. Sic etiam prima voluntas de Christo, indifferens huius & confusa ante prauisum peccatum, ad hoc ut ueniret in carne passibili, vel impassibili. Eger quidè imperfectio in Deo: si eius cognitio aut uoluntio, adæquate sumpta prout est à parte rei, esset aliquo tempore vel instanti durationis confusa: factis autem, si tantum præcisè sumpta, prout responderet alicui nostro conceptui inadæquate, fundato in virtuali aliqua subordinatione, & in amplitudine actus diuini æquiuocantis duobus actibus creaturam subordinatis, yni confuso, & alteri distincto.

67.
Quomodo
numerus
saluandorum
fit Deo
certus.

Collige secundo numerum illorum omnium qui saluantur, & eorum qui perire, esse Deo certum non ex vi alicuius antecedentis propositi, decreti, vel electionis, quæ Deus ante prauisionem futuram, uel ipsos ad aeternam salutem absolute efficaciterque selegit: alios positum uel negatiue exclusit, & reprobauerit: sed ex vi præscientiæ infallibilis, quæ Deus nouit quinam ex tota multitudine hominum & angelorum, gratiæ medijs adiuti, sint

fortituri bonum finalem exitum via sibi præscripta: & qui secus. Neque proprie dicatur numerum electorum esse per accidens, & præter intentionem Dei: nisi hoc sensu, quòd Deus ante prauisionem non fuit tam paruo numero additus, sed ex prima intentione, & per se, uoluit omnes salutem consequi: contingit uero ex negligentia vel malitia creaturarum, quòd non plures saluentur. Itaque per se est ex intentione Dei quòd omnes electi uitam aeternam consequantur: per accidens uero quòd non plures.

Collige tertio, certitudinem prædestinationis ex parte nostra non esse in nobis maiorem, quàm sit quisque certus de sua perseverantia, uel de bono finali statu. Quod quàm incertum sit, propria cuique uel aliena inconstantia & experientia notum est. Unde illud Rom. 11. v. 20. *Tu autem fide has, uoli alium sapere, sed time. & Philip. 2. Cum timore & tremore operamini salutem uestram.* Et Aug. lib. 1. de correptione & grat. cap. 13. *Quis ex certitudine fidelium quandiu uinit in hac mortalitate, in numero prædestinatorum se esse presumat?* Denique inanis hæreticorum huius temporis, & superba confidentia, damnata fuit à Trident. sess. 6. can. 15. & 16. Frustra uero obiciunt illud Roman. 8. *Spiritus reddidit testimonium spiritui nostro, quòd sumus filij Dei.* Nam ibidem additur conditio, *si tamen comparimur &c.* ut omittam quàm sit obscurum hoc testimonium, & quàm facile possit falsò præsumi à quolibet.

De numero uero prædestinatorum docet Scriptura illum exiguum fore, præ numero reprobatorum, de hominibus loquendo, Matth. 7. v. 14. *Arcta est uia que ducit ad uitam, & pauci inueniunt eam. Arcta est uia que ducit ad perditionem, & multi ingrediuntur per eam.* Et cap. 22. *Multi uocati, pauci electi.* Quæ & similia de tota hominum multitudine intelligenda sunt. De fidelibus uero inter se comparatis, probabile est, quòd Suares lib. 6. de prædest. cap. 3. num. 6. & alij tradunt, maiorem esse numerum prædestinatorum, propter efficaciam Sacramentorum, & aliorum auxiliorum, quibus communiter fruitur maxima pars fidelium Christianorum in articulo mortis, quo tempore nemo, nisi desperatissimus, non cogitat seruire de salute, & de medijs.

Collige quarto, non plus nobis esse difficultatis in concilianda libertate arbitrij creaturæ, cum prædestinatione: quam in concilianda eadem libertate, cum præscientia diuina. Gloria enim & bonus status finalis, & bona opera, uel vsus & applicatio Sacramentorum, aliaque id genus, non fuerunt decreta absolute ante prauisionem liberi euentus creaturæ. Præuisio autem non officit libertati: quia non facit euentum, sed supponit, & ab eo quasi pender, vt explicatum fuit disp. 9. sect. 4. Sicut prædestinatio, siue electio absoluta & efficax ad gloriam, quæ præsupponit præscientiam futurorum, & in ea fundatur, non plus obest libertati creaturarum,

quam ipsa presentia. Quod si obicias hinc sequi predestinationem non esse causam nostrae cooperationis liberæ, sed potius effectum. Respondeo predestinationem esse ex parte causam, quatenus predestinatio inchoata est causa primæ vocationis, & aliorum, quæ postea, nobis consentientibus, sequuntur ad gloriam obtinendam: Et esse ex parte effectum, quatenus est predestinatio completa, siue electio absoluta & efficax, propter præuisam nostram cooperationem.

71.
Qui sine effectus prædestinationis

Collige quintò, facile esse in nostra sententia explicare quæ naturæ vel gratiæ dona sint effectus predestinationis? Si enim loquamur de predestinatione sumpta pro efficaci & absoluta voluntate laudæ gloriam, vt in præsentî disputatione sumitur: vnicus est illius effectus, nempe glorificatio, communiter & ordinariè loquendo. Nam extrordinariè, quando Deus aliquem confirmat in gratia ex intentione efficaci illum saluandi propter bona opera præsentia: confirmatio in gratia, & omnia quæ in illa includuntur tanquam media, vt oblatio talium auxiliorum, subtractio occasionum peccandi per moxem præmaturam, & alia eiusmodi beneficia gratiæ sunt effectus predestinationis. Extra verò priuilegium istud paucis concessum, vocatio & iustificatio, & alia omnia beneficia gratiæ, quibus Deus in finem vitæ æternæ præintantum perducit electos, sunt illius causæ. Aliter verò sumpta predestinatione, pro prima illa voluntate antecedenti & conditionata saluandi omnes; omnia gratiæ beneficia, id est, spectantia ad prouidentiam supernaturalem, per quæ Deus procurat hominum salutem præintantum, quæque Deus ab æterno designauit ac præparauit vi illius intentionis, exhibetque in tempore; sunt effectus illius predestinationis inchoatæ & conditionatæ, transcurrentis in absolutam & completam, postquam præuisum est media profutura ad fortiendum bonum finalem statum.

Communitè verò tres effectus præde-

stinationis numerantur, sumpta predestinatione pro æterna illa voluntate antecedenti & conditionata. Vocatio scilicet, iustificatio, & glorificatio. Iuxta illud Roman. 8. Quos præsciuit, & prædestinauit, conformes fieri imaginis filij sui. Quos autem prædestinauit, hos & vocauit. Et quos vocauit, hos & iustificauit. Quos autem iustificauit, illos & glorificauit. Ad vocationem reuocantur gratiæ omnes præuenientes: vt auxilia interna & externa, illuminationes, inspirationes, præmotiones voluntatis, miracula, prædicationes, bona aliorum exempla, beneficia diuina, morbi, calamitates, & alia flagella ad bene viuendum excitantia: liber etiam consensus quo paremus vocationi, & alia bonæ nostræ operationes, quibus disponimur ad remissionem peccatorum, & infusionem gratiæ iustificantis. Ad iustificationem reuocantur omnia dona gratiæ, quæ illam sequuntur: vt virtutes morales infusæ, opera meritoria, augmentum gratiæ, donum etiam perseuerantiæ, & similia. Inter auxilia quoque numerari possunt, & ad primum effectum reduci, natiuitas ex bonis parentibus, bona indoles & educatio, vita longior, vel mors præmatura, quando est occasio salutis, atque etiam permissio peccati, quando ad bonum prædestinati in ordine ad vitam æternam permittitur, vt magis Dei bonitatem diligat, cautiorem fiat, & vbi abundauit delictum, superabundet gratia. Ipsa denique substantia prædestinati est etiã effectus predestinationis, posito quòd homines & Angeli creati sint ex intentione Dei, eos ad gloriam perducendi. Etiamen quæ ex substantia sequuntur naturaliter, velut propriætates aut affectiones connaturales & necessaria, non sunt speciales effectus predestinationis ultra creationem personæ, sed in illa continentur moraliter. Quia non est nouum beneficium gratiæ, quod qui dat esse, det consequentia naturaliter & necessariò ad esse. Quæ de re plura videri possunt apud Suar. lib. 3. de prædestin. Valq. disp. 93. & Heilce disp. 30.

DISPUTATIO VIGESIMA PRIMA

De causis prædestinationis.

- Sectio I. An prædestinatus sit causa suæ prædestinationis?
- Sectio II. Soluuntur duæ difficultates circa doctrinam præpositam.
- Sectio III. An vnus possit esse alteri causa totius suæ prædestinationis?
- Sectio IV. An Christus sit causa meritoria totius nostræ prædestinationis?
- Sectio V. Respondetur argumentis contrariæ sententiæ.
- Appendix. De reprobatione, & de libro vitæ.